

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2022-02-

Nr. 4R-

DĖL DUOMENŲ APSAUGOS PAREIGŪNO ATASKAITOS PATEIKIMO

Atsižvelgdami į tai, kad teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas, vadovaujantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 38 straipsnio 4 dalimi, tiesiogiai atsiskaito duomenų valdytojo aukščiausio lygio vadovybei, Teisėjų tarybai teikiame Lietuvos Respublikos teismų ir Nacionalinės teismų administracijos duomenų apsaugos pareigūno 2021 m. vasario 9 d. ataskaitą Nr. 3R-319 (toliau – ataskaita).

Teisėjų tarybai siūlytina pavesti Nacionalinei teismų administracijai išsiųsti ataskaitą Lietuvos Respublikos teismams.

PRIDEDAMA. Ataskaita, 6 lapai.

Direktorė

Natalija Kaminskienė

Inga Dauparaitė, tel. (8 5) 251 4122, el. p. inga.dauparaite@teismai.lt

**LIETUVOS
TEISMAI**

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ IR NACIONALINĖS TEISMŲ ADMINISTRACIJOS DUOMENŲ APSAUGOS PAREIGŪNAS ATASKAITA

2022 m. vasario 9 d. Nr. 3R-319
Vilnius

Pagrindiniai 2021 metais atlikti darbai asmens duomenų apsaugos srityje

2021 metais didelis dėmesys skirtas asmens duomenų apsaugos kultūros stiprinimui teismuose ir teismų sistemos darbuotojų, tvarkančių asmens duomenis, informuotumo didinimui asmens duomenų apsaugos srityje, siekiant užtikrinti, kad asmens duomenų tvarkymas atitiktų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, reikalavimus:

- Teisėjų tarybai bendradarbiaujant su Visuomenės informavimo etikos asociacija suorganizuota diskusija „Privatumo ribos Bendrojo duomenų apsaugos reglamento kontekste“, kurios metu aptarti BDAR taikymo praktikoje aspektai: informacijos apie asmenį teikimas viešosios informacijos rengėjams, tokios informacijos rinkimas ir skelbimas, viešojo asmens teisės į privatumą ribos, priežiūros institucijų ir teismų kompetencija ginant galimai pažeistas duomenų subjektų teises;

- Nacionalinei teismų administracijai (toliau – Administracija) bendradarbiaujant su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija (toliau – VDAI) ir Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba (toliau – ŽEIT) suorganizuotas nuotolinis teismų darbuotojų susitikimas-diskusija „Asmens duomenų tvarkymas teismuose“, kurio metu VDAI, ŽEIT, Lietuvos valstybės naujojo archyvo, Vilniaus universiteto atstovai ir teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas aptarė teismams aktualius asmens duomenų tvarkymo klausimus;

- suorganizuotas nuotolinis teismų atstovų ryšiams su visuomene ir žiniasklaida, Administracijos, VDAI ir ŽEIT atstovų susitikimas, kurio metu aptarti teismų pranešimų apie teismų veiklą ir bylas skelbimo teismų ir Administracijos interneto svetainėse bei duomenų subjektų „teisės būti pamirštam“ įgyvendinimo, priežiūros institucijų kompetencijos vertinant tokių teismo pranešimų turinio atitiktį asmens duomenų apsaugos aspektu klausimai;

- suorganizuotas nuotolinis teismų ir Administracijos atstovų ryšiams su žiniasklaida ir visuomene susitikimas-diskusija, kurio metu teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas aptarė informacijos apie bylas teikimo viešosios informacijos rengėjams aktualijas;

- reglamentuota Teisėjų tarybos posėdžių transliavimo tvarka;

- peržiūrėtas ir atnaujintas Teismų pranešimų skelbimo specialiaame interneto tinklalapyje tvarkos aprašas;

- peržiūrėtas ir optimizuotas iš trečiųjų asmenų gaunamų pranešimų dėl viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų, kuriuos pagal kompetenciją teismams persiunčia Administracija, procesas;

- VDAI ir Mykolo Romerio universiteto organizuotoje konferencijoje „Aukštų asmens duomenų apsaugos, kaip pagrindinės teisės, standartų skatinimas darbo vietoje“ teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas skaitė pranešimą „Teismo personalo asmens duomenų tvarkymo problematika teismų sistemoje“.

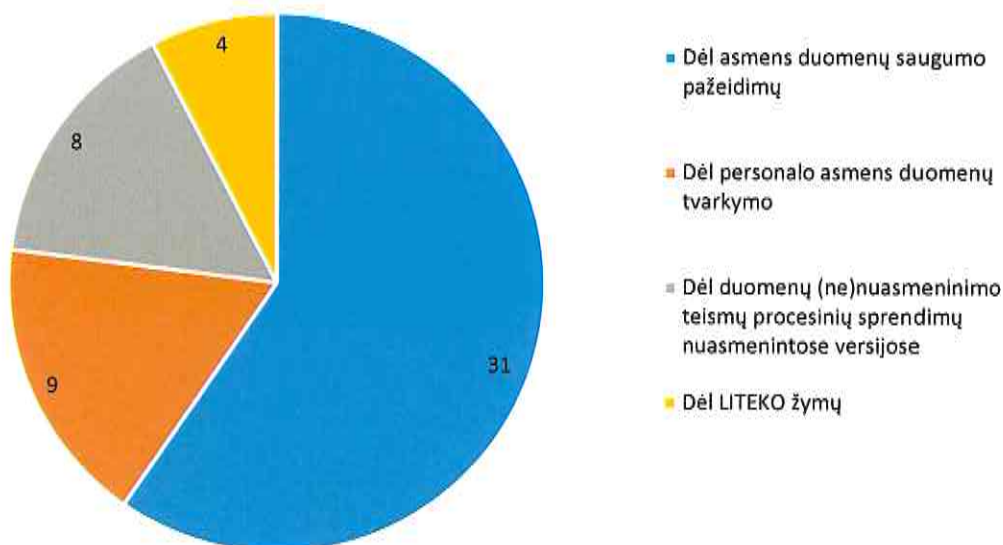
Konsultacijos asmens duomenų tvarkymo klausimais

Teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas 2021 metais teikė konsultacijas teismų darbuotojams asmens duomenų tvarkymo klausimais: iš viso 2021 metais suteikė 84 konsultacijas, iš jų – 56 telefonu, 28 – el. paštu (2020 metais suteikė 124 konsultacijas, iš jų – 89 telefonu, 35 – el. paštu, 2019 metais suteikė 101 konsultaciją, iš jų – 73 telefonu, 28 – el. paštu).

2021 metais, kaip ir 2019–2020 metais, teismų darbuotojams, tvarkantiems asmens duomenis,

išlieka aktualūs BDAR įgyvendinimo ir taikymo klausimai, ypač dėl reagavimo į galimus asmens duomenų saugumo pažeidimus, pažeidimų tyrimo, vertinimo, dokumentavimo bei pranešimo apie juos VDAI ir duomenų subjektams.

2021 m. dažniausiai teismų užduodami klausimai

Tinkamai nenuasmeninti teismų procesiniai sprendimai kaip asmens duomenų saugumo pažeidimai

2021 metais Administracija pagal kompetenciją teismams persiuntė iš trečiųjų asmenų gautus pranešimus dėl 312 viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (2020 metais tokių pranešimų buvo 316, 2019 metais – 658), iš kurių 182 atvejai (2020 metais – 151 atvejis, 2019 metais – 138 atvejai) teismų buvo įvertinti kaip asmens duomenų saugumo pažeidimai (kai iš nenuasmenintų duomenų buvo galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę) ir užfiksuoti teismų asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnaluose Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių, patvirtintų Teisėjų tarybos 2018 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 13P-80-(7.1.2), nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad 2021 metais, kaip ir 2019–2020 metais, išlieka ta pati tendencija – dėl žmogiškosios ir (ar) techninės klaidos dažniausiai lieka nenuasmeninti pavieniai viešai neskelbtini duomenys, tokie kaip:

- byloje dalyvavusio asmens vardas ir (ar) pavardė;
- byloje dalyvavusio asmens gimimo data;
- byloje dalyvavusio asmens adresas;
- privalomo registruoti turto unikalus numeris ir (ar) adresas ir pan.

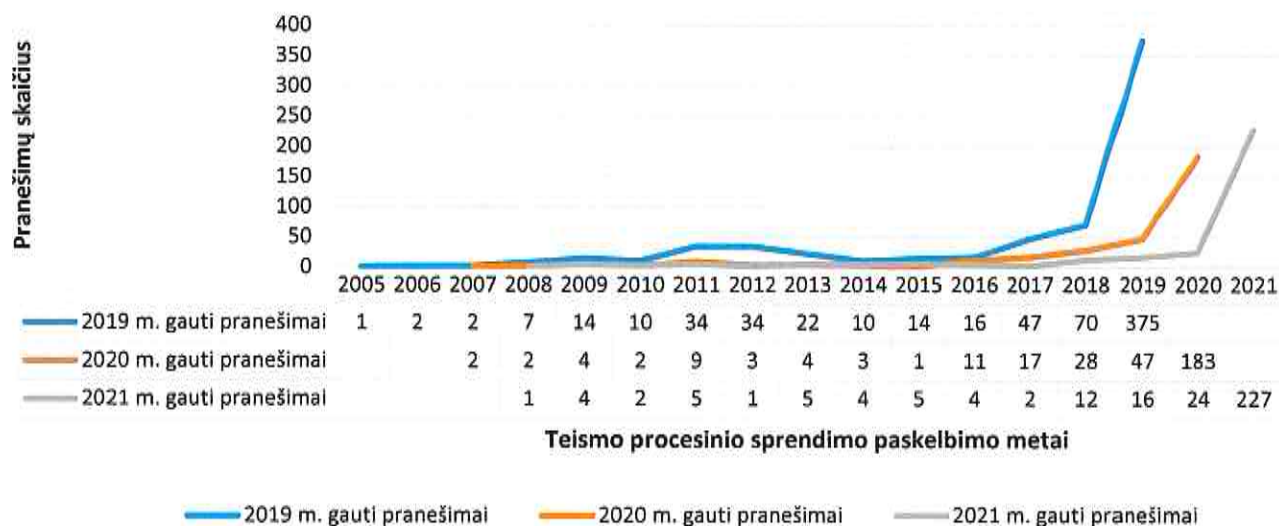
Vis dėlto 2021 metais pasitaikė atvejų, kai teismai sužinojo apie viešai paskelbtas visiškai nenuasmenintas teismų procesinių sprendimų versijas – 8 atvejai (2020 metais – 14 atvejų, 2019 metais – 8 atvejai), iš kurių 4 atvejais nenuasmenintos teismų procesinių sprendimų versijos buvo paskelbtos 2021 metais. Teismai, sužinoję apie tokius pažeidimus, operatyviai atliko veiksmus, numatytus reagavimo į informaciją dėl galimai tinkamai nenuasmeninto teismo procesinio sprendimo proceso scheme, ir, įvertinę duomenų subjektų teisėms ir laisvėms galintį kilti pavojų, apie tai pranešė VDAI bei duomenų subjektams.

Iš minėtų 312 viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų 85 sprendimai buvo viešai paskelbti 2008–2020 metais ir 227 sprendimai – 2021 metais.

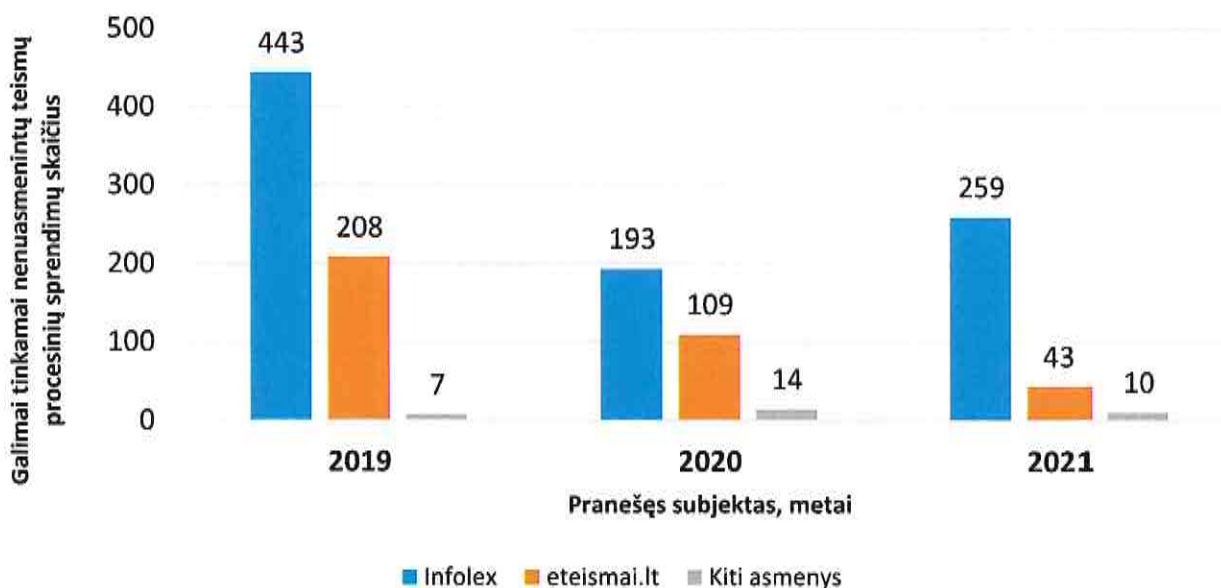

2019, 2020 ir 2021 metais gautų pranešimų dėl galimai tinkamai nenuasmenintų procesinių sprendimų (pagal sprendimų paskelbimo metus ir pagal pranešusį subjektą) palyginimas pateikiamas diagramose.

Pranešimai dėl viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (pagal sprendimo paskelbimo metus)

Pranešimai dėl galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (pagal pranešusį subjektą)

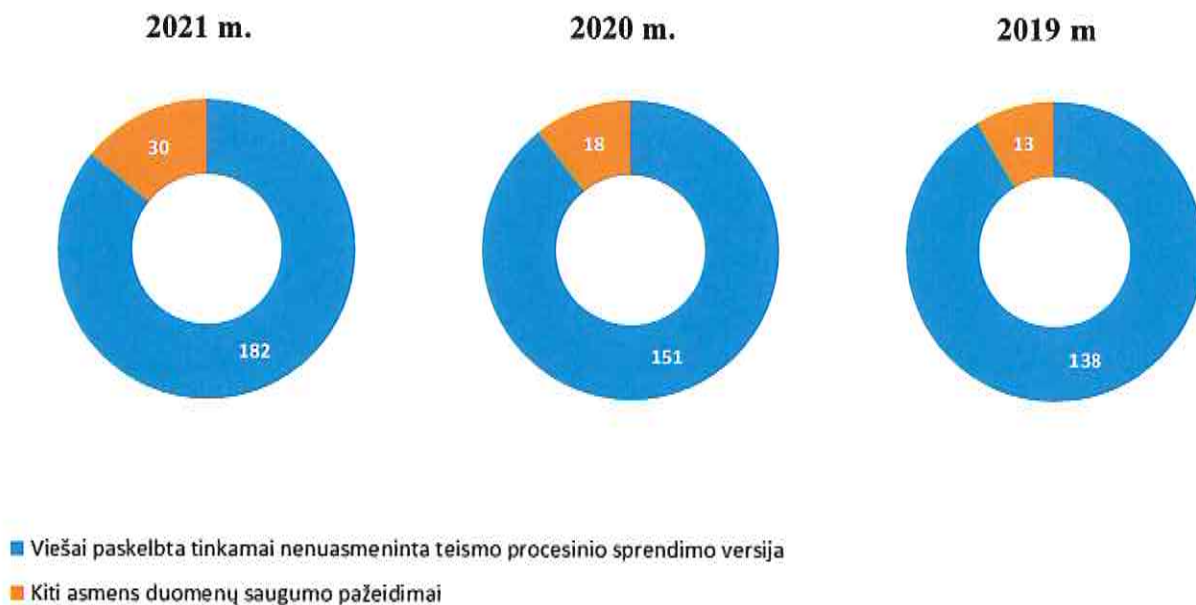

Pažymėtina, kad viešai paskelbti tinkamai nenuasmeninti teismų procesiniai sprendimai 2021 metais (kaip ir 2019–2020 metais) sudarė didžiąją teismų asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnaluose užfiksuotų pažeidimų dalį – 182 atvejai iš bendro 212 pažeidimų skaičiaus (atitinkamai 2020 metais – 151 atvejis iš bendro 169 pažeidimų skaičiaus, 2019 metais – 138 atvejai iš bendro 151 pažeidimo skaičiaus).

Teismų asmens duomenų saugumo pažeidimo žurnaluose 2021 m. užfiksuoti pažeidimai

Didžiąją dalį teismų asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnaluose užfiksuotų pažeidimų sudaro atvejai, kai viešai buvo paskelbtos tinkamai nenuasmenintos teismų procesinių sprendimų versijos:

Rekomendacijos teismams dėl priemonių siekiant sumažinti asmens duomenų saugumo pažeidimų rizikas

Siūlytina teismams:

1. Siekiant užtikrinti procesinių sprendimų nuasmeninimo kokybę bei sumažinti kitas asmens duomenų saugumo pažeidimų rizikas, aiškinis įvykusių (nustatytų) pažeidimų priežastis ir imtis priemonių, kad būtų išvengta sisteminių klaidų.

2. Priminti teismų darbuotojams, kad teisme gavus informaciją (pranešimą) apie galimai tinkamai nuasmenintą teismo procesinį sprendimą, turi būti atliekami veiksmai, nurodyti Teisėjų tarybos 2020 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 13P-92-(7.1.2) patvirtintoje Reagavimo į informaciją dėl galimai tinkamai nuasmeninto teismo procesinio sprendimo proceso scheme. Teisme turėtų būti teismo darbuotojas (darbuotojai), atsakingas (atsakingi) už visų proceso scheme nurodytų veiksmų koordinavimą ir dalyvaujantis (dalyvaujantys) šiame procese nuo pradžios (informacijos apie galimai tinkamai nuasmenintą teismo procesinį sprendimą gavimo) iki pabaigos.

3. Priminti teismų darbuotojams, dalyvaujantiems nustatant, tiriant, dokumentuojant asmens duomenų saugumo pažeidimus ir pranešant apie juos VDAI ir duomenų subjektams, jų atsakomybes, stiprinti vidinę komunikaciją tarp šių teismo darbuotojų.

4. Priminti teismų darbuotojams, kad teismo dokumentai (prašymai dėl informacijos ar duomenų pateikimo, atsakymai į asmenų prašymus dėl informacijos ar duomenų pateikimo ir pan.), kuriuose yra privačios informacijos, asmenims turi būti siunčiami saugiais apsikeitimo informacija elektroniniais kanalais, pavyzdžiui, per E. pristatymo sistemą.

Atsižvelgiant į vis dar didelį Administracijoje gaunamų pranešimų dėl galimai netinkamai nuasmenintų teismų procesinių sprendimų skaičių ir į tai, kad 2021 metais teismuose dėl žmogiškosios teismų darbuotojų klaidos įvyko ir kitų asmens duomenų saugumo pažeidimų, aktualios išlieka rekomendacijos, pateiktos ankstesnėse teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūno ataskaitose (2021 m. vasario 1 d. ataskaita Nr. 3R-294, 2020 m. vasario 21 d. ataskaita Nr. 3R-434).

Įvertinus tai, kad Administracija sulaukia teismų darbuotojų prašymų iš Viešos sprendimų paieškos pašalinti netinkamai nuasmenintas teismų procesinių sprendimų versijas, teismų darbuotojams primintina, kad:

1. Administracija nešalina Viešoje sprendimų paieškoje (<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/detalipaieska.aspx?detali=2>) paskelbtų teismų procesinių sprendimų.

2. Teismas, nustatęs, kad viešai paskelbta teismo procesinio sprendimo versija buvo netinkamai nuasmeninta, iš LITEKO pašalina netinkamai nuasmenintą teismo procesinio sprendimo versiją (teismo dokumento LITEKO kortelę) ir į LITEKO įsega tinkamai nuasmenintą teismo procesinio sprendimo versiją. Atlikus šiuos veiksmus, duomenys automatiškai atsinaujina (preliminarijai po paros) Viešoje sprendimų paieškoje, t. y. yra pašalinama netinkamai nuasmeninto dokumento versija ir paskelbiama nauja.

3. Teismo darbuotojas, LITEKO atlikęs viešai skelbtinos nuasmenintos teismo procesinio sprendimo versijos koregavimo veiksmus, turėtų įsitikinti, ar po duomenų atnaujinimo Viešoje sprendimų paieškoje skelbiama tinkamai nuasmeninta teismo procesinio sprendimo versija.

Duomenų apsaugos pareigūno kvalifikacijos kėlimas

Duomenų apsaugos pareigūnui buvo sudarytos sąlygos išlaikyti ir gilinti turimas ekspertines žinias asmens duomenų apsaugos srityje.

2021 metais duomenų apsaugos pareigūnas dalyvavo 8 įvairaus pobūdžio Lietuvoje organizuojuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose (seminaruose, mokymuose, konferencijose), kuriuose buvo aptariami su asmens duomenų apsauga susiję klausimai.

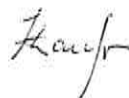
Tolesni darbai ir iššūkiai

Įvertinus tai, kad išlieka poreikis gilinti teismų sistemos darbuotojų turimas žinias asmens duomenų apsaugos srityje, 2022 metais ir toliau bus siekiama didinti teismų darbuotojų, tvarkančių asmens duomenis, informuotumą asmens duomenų apsaugos srityje, kad asmens duomenų tvarkymas teismuose atitiktų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, reikalavimus.

Kaip ir ankstesniais metais, 2022 metais planuojamos duomenų apsaugos pareigūno konsultacijos Administracijos planuojamuose teismų darbuotojų kvalifikacijos kėlimo renginiuose (žmogiškųjų išteklių specialistų ir kanclerių, archyvarų, raštinių vedėjų, teismų atstovų ryšiams su žiniasklaida ir visuomene darbinuose susitikimuose) bei susitikimas-diskusija su teismų darbuotojais, kuriems pavesta koordinuoti asmens duomenų apsaugos klausimus teismuose.

Atsižvelgiant į tai, kad tarp Administracijos, teismų, priežiūros institucijų, įstatymų leidžiamosios valdžios ir žiniasklaidos kilo diskusija dėl informacijos apie asmenį teikimo žiniasklaidos atstovams, tokios informacijos rinkimo ir skelbimo, viešo asmens teisės į privatumą ribų, tarp jų ir viešo asmens „teisės būti pamirštam“ įgyvendinimo, planuojama tęsti tarpinstitucinį dialogą su suinteresuotomis institucijomis teismų sistemai aktualiams asmens duomenų tvarkymo klausimams aptarti.

Duomenų apsaugos pareigūnė

Inga Dauparaitė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl duomenų apsaugos pareigūno ataskaitos pateikimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-09 Nr. 4R-302-(1.17.E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Natalija Kaminskienė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-09 13:56:43 GMT+02:00
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-09 13:57:00 GMT+02:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-06-21 10:35:41 GMT+03:00 - 2022-06-20 10:35:41 GMT+03:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2022-02-09 14:45:07)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2022-02-09 14:45:07
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-